

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania M. K. R. prowadzącej działalność gospodarczą G. w Ś..
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W.
z udziałem Ż. S., K. W., R. K. L. , J. K. , E. M. , A. N. , R. M. , J. C. , I. K. , I. D. , E.
B.
o wysokość podstawy wymiaru składek,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 27
lutego 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 listopada 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 7 lutego 2017 r., VII U (...) Sąd Okręgowy w Ś. rozpoznając sprawę z odwołania M. K. R. , prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą G. w Ś., od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z dnia 25 stycznia 2016 r. dotyczących Ż. S., E. B. , I. D. , I. K. , J. C., R. M. , A. N., E. M., J. K. , R. K. L. i K. W. w punkcie I umorzył postępowanie w zakresie dotyczącym E. B. , odnośnie składek za styczeń 2013 r.; w punkcie II oddalił odwołanie w pozostałej części; w punkcie III rozstrzygnął o kosztach procesu.

Wyrok Sądu Okręgowego odwołująca się zaskarżyła apelacją.

Wyrokiem z 14 listopada 2017 r., III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...), zmienił zaskarżony wyrok w zakresie dotyczącym podstaw wymiaru składek

ubezpieczonych E. B. i R. M. , w pozostałej części oddalił apelację i rozstrzygnął o kosztach procesu.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego odwołująca się zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne „a mianowicie kwestia, czy na gruncie zasady lojalności Państwa wobec obywateli wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP, płatnik składek powinien ponosić negatywne konsekwencje zastosowania się do informacji o wykładni przepisów prawa, przedstawianych mu przez organ rentowy w szeregu wypowiedzi kierowanych do płatnika wielokrotnie, w ciągu kilku lat, a mających postać pism i innych czynności organu, w tym rezultatów przeprowadzanych u płatnika kontroli, czy też takich negatywnych konsekwencji ponosić nie powinien”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującej się nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Kwestiami wynikającymi z uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania rozpatrywanej skargi kasacyjnej zajmował się już Sąd Najwyższy, który postanowieniem z 26 marca 2019 r., III UK 239/18 (LEX nr 2640572) – w sprawie analogicznej jak niniejsza – odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej odwołującej się. W obszernym uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Najwyższy

wyjaśnił, między innymi, że skarżąca - formułując zagadnienie prawne - objęła zakresem pytania wyłącznie art. 2 Konstytucji, pomijając inne normy prawa materialnego czy też procesowego. W ten sposób zbudowane przez nią zagadnienie prawne jako niepowiązane z konkretnymi normami ustawowymi (podstawowymi) nie może zostać rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy. Artykuł 2 Konstytucji RP - podobnie jak inne przepisy ustawy zasadniczej o ogólnym charakterze - nie stanowi samodzielnej podstawy rozstrzygnięcia sprawy przez sąd. Naruszenie art. 2 Konstytucji RP nie jest w konsekwencji samodzielną podstawą kasacyjną, gdyż niezbędna jest konkretyzacja zarzutu jego obrazu polegająca na powiązaniu go z innymi przepisami prawa (wyrok Sądu Najwyższego z 14 kwietnia 2014 r., II UK 493/13, LEX nr 1458716).

W wyroku z dnia 9 września 2010 r., II UK 98/10 (OSNP 2012 nr 1-2, poz. 20), Sąd Najwyższy przyjął, że ochrona przed niepewnością prawną wiążącą się z wykładnią prawa może być realizowana przez normatywną zasadę ochrony zaufania tylko w ograniczonym stopniu. Aby można było powołać się na taką ochronę konieczne jest, by u jednostki powstało uzasadnione przekonanie, że działa zgodnie z prawem w wyniku zachowania organu, który – działając zgodnie z obowiązującym prawem – udziela jej stosownego „zapewnienia” co do legalności działalności tej jednostki. W ocenie Sądu Najwyższego nie można mówić o udzieleniu takiego zapewnienia jednostce przez organ rentowy tylko na tej podstawie, że w wyniku przeprowadzenia kontroli nie zakwestionowano zgodności działań jednostki z obowiązującymi przepisami prawa. Takie zachowanie organu może co najwyżej stanowić wystarczającą podstawę dla stwierdzenia przez sąd niemożności nałożenia na jednostkę kary pieniężnej, przy jednoczesnym utrzymaniu kompetencji organu do stwierdzenia naruszenia przez jednostkę prawa i nałożenia na nią publicznoprawnego obowiązku (wyrok Sądu Najwyższego z 20 maja 2015 r., III SK 53/14, OSNP 2017 nr 7, poz. 91). Dlatego też trafnie zwraca się uwagę w orzecznictwie, że oczekiwana przez odwołującą się ochrona zapewniana jest w ramach instytucji pisemnej interpretacji prawa (oficjalnej interpretacji). Podmiot prawa uprawniony do uzyskania takiej interpretacji nie może bowiem ponosić ujemnych skutków swojego działania w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji. Prawo wyposaża przedsiębiorcę w narzędzie, służące

usunięciu jego wątpliwości jako pracodawcy co do zakresu i obowiązków składkowych w określonej sytuacji faktycznej. Jest nim wniosek o wydanie wyjaśnienia co do zakresu i sposobu stosowania przepisów, z których wynika obowiązek świadczenia przez przedsiębiorcę daniny publicznej lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, w jego indywidualnej sprawie (aktualnie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, Dz.U. z 2018 r., poz. 646 ze zm.; poprzednio art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 2168 ze zm.). Wówczas – o ile pracodawca w dobrej wierze przedstawi stan faktyczny odpowiadający rzeczywistemu sposobowi zatrudnienia pracowników (co do miejsca świadczenia pracy) – można byłoby mówić o związaniu stanowiskiem organu rentowego.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.